

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 26. november 2012

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 10. december 2012

SAMLENOTAT

<u>1. Vestlige Balkan</u>	<u>2</u>
<u>2. Sydlige naboer (Syrien, Libyen)</u>	<u>6</u>
<u>3. Mellemøsten</u>	<u>9</u>
<u>4. EU-Rusland</u>	<u>11</u>
<u>5. USA</u>	<u>13</u>
<u>6. Iran.....</u>	<u>15</u>
<u>7. Topmøderne mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande samt mellem EU og Brasilien.....</u>	<u>17</u>
<u>8. Ukraine</u>	<u>19</u>

1. Vestlige Balkan

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet (udenrigsanliggender) ventes at drøfte situationen på det vestlige Balkan. Der forudses ikke vedtaget rådskonklusioner. Drøftelsen skal ses i snæver sammenhæng med drøftelsen af EU's udvidelse på mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 11. december.

2. Baggrund

Rådet (udenrigsanliggender) ventes at drøfte den politiske situation på det vestlige Balkan. Drøftelsen skal ses i snæver sammenhæng med den efterfølgende drøftelse i Rådet (almindelige anliggender) den 11. december 2012 af EU's udvidelse, idet fremskridt i det politiske spor er tæt knyttet til flere af landenes fremskridt i EU-sporet. Drøftelsen ventes særligt at fokusere på Serbien/Kosovo, Bosnien-Hercegovina samt evt. også den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) og Albanien.

Vestbalkan har historisk været forbundet med store problemer i form af etniske stridigheder, politisk uro og fravær af legitime demokratiske institutioner, men der har i de senere år været en positiv udvikling. EU-perspektivet udgør for de fleste lande på Balkan den væsentligste drivkraft og inspiration for demokratiske og økonomiske reformer og på sigt en fredelig og konstruktiv sameksistens. De politiske barrierer for en yderligere EU-tilnærmelse, som mange af landene står over for, bunder i komplekse historiske og politiske forhold, og der er ingen lette løsninger. Men erfaringen viser, at udsigten til den store politiske gevinst, som fremdrift i EU-sporet i de fleste af landene vil være forbundet med, kan være udslagsgivende. Der er ikke tvivl om, at beslutningen om Kroatiens optagelse i EU pr. 1. juli 2013 og åbning af optagelsesforhandlinger med Montenegro har skabt momentum – og håb – for de øvrige lande på Balkan.

Serbien

Serbien blev tildelt kandidatstatus i marts 2012. I slutningen af juli fik Serbien ny regering. Valget og regeringsdannelsen førte til en midlertidig stilstand i reformarbejdet. Kommissionen noterer sig i fremskridtsrapporten, at Serbien fortsat er på rette vej i forhold til i tilstrækkelig grad at opfylde de politiske kriterier og betingelserne for en SA-aftale, men at der fortsat udestår behov for reformer inden for retsvæsenet, det regionale samarbejde, økonomien, rettigheder for sårbare grupper og Centralbankens uafhængighed. Som det også var tilfældet i rådskonklusionerne fra 2011 tillægges en forbedring af forholdet til Kosovo afgørende vægt for, at Serbien kan bevæge sig videre mod opstart af optagelsesforhandlinger. Fra serbisk side har man i løbet af efteråret indvilget i at indgå i en politisk og statusneutral dialog med Kosovo på højeste niveau (premierminister) faciliteret af udenrigsrepræsentant Ashton som opfølgning på den i 2011 igangsatte tekniske dialog. Der har indtil videre været afholdt to fællesmøder med et tredje på vej i december. På baggrund heraf er der nu skabt momentum i implementeringen af de allerede indgåede aftaler med et synligt substantielt bidrag inden for IBM (integrated border/boundary management) til december som et af de tunge områder. Der lægges i rådskonklusionerne fra 2011 endvidere vægt på, at der også opnås aftaler inden for energi og telekommunikation, lige som frem-

skridtsrapporten lægger op til, at der tages hul på at finde en løsning på det nok mest problematiske emne i dialogen, en løsning for Nordkosovo, der fortrinsvist bebos af Kosovo-serbere. Kommissionen anbefaler, at normaliseringen af forholdet mellem Serbien og Kosovo indgår i Serbiens fremtidige optagelsesforhandling.

Albanien

Albanien søgte i 2009 om medlemskab af EU. Kommissionens udtalelse sidste år lagde ikke op til en tildeling af kandidatstatus, før en række reformer var igangsat. Dette års fremskridtsrapport fremhæver, at situationen er forbedret i Albanien. En konstruktiv dialog mellem regeringen og oppositionen med fokus på vedtagelse af valg- og parlamentariske reformer har næsten fjernet det politiske dødvande. Landet har endvidere gjort fremskridt på en række af de af Kommissionen opstillede nøgleprioriteter for kandidatstatus og åbning af optagelsesforhandlinger. Kommissionen har ikke direkte anbefalet kandidatstatus til Albanien, men har brugt en formulering om, at man anbefaler kandidatstatus betinget af fremskridt på kerneområderne retsvæsen, offentlig administration og parlamentariske procedurer, hvorefter man vil fremlægge en ny rapport. Afholdelse af et frit og fair parlamentsvalg i 2013 fremhæves af Kommissionen som betingelse for indledning af optagelsesforhandlinger.

Bosnien-Hercegovina

Bosnien-Hercegovina har endnu ikke ansøgt om medlemskab af EU. EU og Bosnien-Hercegovina underskrev i 2008 en SA-aftale, som vil systematisere dialogen om påkrævede reformer inden for bl.a. økonomi, retsvæsen og korruptionsbekæmpelse. Aftalen er imidlertid endnu ikke trådt i kraft, idet EU har stillet krav om, at der forinden gøres en troværdig indsats for at bringe landets forfatning i overensstemmelse med den Europæiske Menneskerettighedskonvention - det vil sige efterlevelse af den såkaldte "Sejdic-Finci-afgørelse", som fastslår, at alle etniske minoriteter (og ikke kun serbere, kroater og bosniakker) skal kunne vælges til politiske embeder. Efter forårets spæde tegn på, at 2012 kunne markere et vendepunkt for Bosnien-Hercegovina, faldt den politiske konsensus over sommeren til jorden frem mod afholdelsen af kommunalvalg i oktober. Kommissionen konstaterer på den baggrund i fremskridtsrapporten, at reformtempoet har været ujævnt, og at betingelserne for en ikrafttrædelse af SA-aftalen og en troværdig ansøgning om EU-medlemskab endnu ikke er opfyldt.

En særskilt problemstilling knytter sig til den internationale tilstedeværelse i Bosnien-Hercegovina. De fleste EU-lande mener, at Den Høje Repræsentants kontor (OHR), der blev oprettet for at overvåge overholdelsen af Dayton-aftalerne i 1995, bør reduceres og flyttes ud af Bosnien-Hercegovina for at ansvarliggøre de lokale politikere og styrke EU's mulighed for at understøtte de nødvendige reformer. EU's udenrigsministre besluttede i marts 2011 at styrke EU's hidtidige tilgang til Bosnien-Hercegovina, og EU's delegationschef i landet, danskeren Peter Sørensen, har efterfølgende fået styrkede beføjelser med overflytningen af rollen som EU særlig repræsentant fra Den Høje Repræsentant (OHR) til EU-delegationschefen.

Kosovo

I forbindelse med tildeling af kandidatstatus til Serbien i marts 2012, enedes Rådet om at igangsætte en forundersøgelse for en SA-aftale med Kosovo. En SA-aftale er det centrale omdrejningspunkt for det enkelte Balkanlands forhold til EU og kernen i den proces, som kan føre til optagelsesforhandlinger og senere medlemskab af EU. Kommissionen konkluderer i sin fremskridtsrapport, at Kosovo er rede til at påbegynde forhandlinger om en SA-aftale, og vil frem-

lægge forhandlingsdirektiver, når en række – ikke uoverstigelige - kriterier inden for bl.a. retsvæsenet, offentlig forvaltning, handel, integration af minoriteter er opfyldt. Der lægges endvidere vægt på, at Kosovo fortsætter med at implementere aftaler med Serbien i god tro og engagerer sig i den fortsatte EU-faciliterede dialog. Der vurderes ikke at være juridiske hindringer i vejen for indgåelse af en aftale mellem EU og Kosovo, om end anerkendelsesproblematikken kan risikere at vanskeliggøre en beslutning i Rådet. Der er fortsat 5 EU-lande (Spanien, Rumænien, Grækenland, Cypern og Slovakiet), der ikke anerkender Kosovo.

3. Formål og indhold

Rådet (udenrigsanliggender) ventes at drøfte den politiske situation på det vestlige Balkan. Der forudses ikke vedtaget rådskonklusioner. Drøftelsen skal ses i snæver sammenhæng med drøftelsen af EU's udvidelse på mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 11. december.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Andre landes holdninger

Det ventes, at der generelt vil være opbakning til udenrigsrepræsentant Ashtons aktive engagement i regionen, herunder særligt i dialogen mellem Serbien og Kosovo. Der forventes generelt at være bekymring over den skrøbelige situation i Bosnien-Hercegovina i forlængelse af den nylige regeringskrise og fortsat opbakning til den styrkede EU-tilstedeværelse i landet. Flertallet af medlemslande ventes fsva. FYROM/Makedonien at understrege vigtigheden af en løsning på navnestriden. Flertallet af medlemslande ventes at anerkende den positive udvikling i den politiske situation i Albanien og samtidig at understrege vigtigheden af fortsatte reformer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger vægt på at bidrage til en positiv og stabil udvikling på Balkan og ser EU-medlemskabsperspektivet som en helt afgørende drivkraft herfor. Regeringen støtter udenrigsrepræsentant Ashtons/den Fælles Udenrigstjenestes og Kommissionens aktive engagement i og samarbejde om at skabe fremdrift i løsningen af politiske udfordringer.

Regeringen er rede til at støtte, at Serbien stilles en åbning af optagelsesforhandlinger i udsigt, når Serbien har taget synlige og bæredygtige skridt til at normalisere forholdet til Kosovo. Regeringen ser gerne en snarlig åbning af optagelsesforhandlinger med FYROM/Makedonien. Endvidere vil

man fra dansk side være rede til at støtte indledning af forhandlinger med Kosovo om en SA-aftale, når Kosovo har opfyldt de af Kommissionen opstillede kriterier herfor. Danmark er rede til at støtte tildeling af kandidatstatus til Albanien, når der er leveret tilstrækkelige fremskridt på de 12 nøgleprioriteter. Danmark støtter et aktivt EU-engagement i Bosnien-Hercegovina, der aktuelt befinder sig i en skrøbelig situation. Det er af stor betydning, at Bosnien-Hercegovinas politikere gør en troværdig indsats for at bringe landets forfatning i overensstemmelse med den Europæiske Menneskerettighedskonvention med henblik på snarest muligt at kunne aktivere SA-aftalen og dermed fremskynde Bosnien-Hercegovinas EU-perspektiv.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Vestbalkan har senest samlet været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 25. november 2011 til orientering. Spørgsmålet om opstart af optagelsesforhandlinger med FYROM/Makedonien og Montenegro samt tildeling af kandidatstatus til Serbien blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 5. december 2011 med henblik på forhandlingsoplæg. Serbien har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 24. februar 2012 til orientering. Bosnien-Hercegovina har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 22. juni 2012 til orientering.

2. Sydlige naboer (Syrien, Libyen)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at diskutere den seneste udvikling i *Syrien*. Fokus ventes bl.a. at være på den nye koalition, der fra flere sider vurderes at være det hidtil mest seriøse og inkluderende tiltag for samling af oppositionen, samt mulig EU-støtte til koalition. Rådet forventes endvidere at diskutere den seneste udvikling i den politiske proces i *Libyen*.

2. Baggrund

I forhold til Syrien lykkedes det Det Syriske Nationale Råd (SNC) og en række andre oppositionsgrupper den 11. november 2012 at indgå en aftale om at danne en ny oppositionskoalition (Den Nationale Koalition for Oppositionen og Den Syriske Revolution). Koalitionen består af centrale etniske, politiske og religiøse grupper, samt både eksterne og interne oppositionsrepræsentanter, som kæmper for at omstyrte Bashar al-Assads regime. Koalitionen vurderes fra flere sider at være det hidtil mest seriøse og inkluderende tiltag for samling af oppositionen. På udenrigsrådsmødet den 19. november blev der vedtaget rådskonklusioner med en anerkendelse af koalition som "legitime repræsentanter for det syriske folks aspirationer". Den humanitære situation forværres fortsat. FN vurderede d. 21. november, at mere end 1,2 mio. syrere er internt fordrevne, mens mere end 442.000 er flygtet til Syriens nabolande. FN har tidligere nævnt, at dette tal kunne nå over 700.000 inden årets udgang. Ifølge FN har 2,5 millioner syrere behov for lægehjælp, mad, medicin, husly, vand og anden nødhjælp internt i Syrien. Den 13. november blev der afholdt ministermøde i Kairo mellem EU og Den Arabiske Liga (LAS). På mødet orienterede den særlige repræsentant for FN og den Arabiske Liga, Lakhar Brahimi, om situationen i Syrien, herunder den manglende fremgang i forhold til en politisk løsning på krisen. Der blev på mødet udtrykt opbakning til Brahimi samt støtte til den nye koalition. Der afholdes møde i Syrien Vennegruppen den 12. december i Marrakesh i Marokko. Mødet forventes at fokusere på koalition og samt mulige støttemuligheder til det syriske folk.

I Libyen blev lederen af partiet National Front, Mohamed al-Magariaf, valgt til formand for nationalforsamlingen/statsoverhoved den 9. august 2012. Den 14. oktober blev Ali Zeidan valgt som ny premierminister. Under opstanden mod Gaddafis regime i 2011 var Zeidan Overgangsrådets (NTC) repræsentant i Europa, og han havde i den forbindelse tæt kontakt med den danske regering på politisk og embedsmandsniveau. Zeidans nye regering blev ultimo oktober godkendt af et bredt flertal i nationalforsamlingen og officielt indsat d. 14. november. Ud af 29 ministre blev fire dog ikke godkendt af Integritetskommissionen, mens fire andre holdes tilbage af Zeidan grundet folkelig kritik af dem. Endelig trak en minister sit kandidatur med begrundelsen, at der var for mange ministre med forbindelser til det gamle regime. Blandt de ikke-godkendte ministre er både indenrigsministeren og udenrigsministeren. Det er endnu uklart, hvordan processen ift. de ikke-godkendte ministre vil forløbe fremadrettet.

Der er mange udfordringer for den nye regering, der bl.a. forventes at fokusere på stabilisering af sikkerhedssituationen og igangsætning af forfatningsprocessen. Den skrøbelige sikkerhedssituati-

on har foruden angrebet i Benghazi i september på det seneste været præget af kampe i og omkring byen Bani Walid. I henhold til Libyens transitionskøreplan skal en ny forfatning vedtages i begyndelsen af 2013 efterfulgt af valg til det første parlament i løbet af sommeren 2013.

EU spiller en vigtig rolle i støtten til Libyens transition med vigtige indsatser inden for bl.a. grænsekontrol og civilsamfund. I den forbindelse planlægger EU en civil CSDP mission til støtte for opbygningen af en effektiv grænsekontrol. Processen har været langvarig grundet den skrøbelige sikkerhedssituation og den langtrukne regeringsdannelse, som har vanskeliggjort identifikation af forhandlingspartnere på libysk side.

3. Formål og indhold

Formålet med en drøftelse af Syrien vil være at drøfte Koalitionens hidtidige resultater, herunder hvor samlende og inklusiv den er. I dette lys kan en drøftelse af mulig støtte til koalitionen muligvis også komme på tale. Der kan endvidere blive tale om vedtagelse af yderligere sanktioner. Drøftelsen af Libyen forventes at fokusere på den seneste udvikling i den politiske proces samt på stabilisering af sikkerhedssituationen, herunder EU-bidrag hertil.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Syrien og Libyen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

En stramning af sanktionsregimet over for Syrien må dog alt efter sanktionernes konkrete udformning forventes at have statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med myndighedernes administration af notifikations- og autorisationsregimer og forbud for såvel produkter samt finansielle overførsler. En forordning implementeres og håndhæves efter den gældende ressortfordeling mellem de danske myndigheder. Omfanget af eventuelle ekstra administrationsudgifter vil afhænge af sanktionernes indvirkning på samhandlen med Syrien. Der henvises til gældende bestemmelser i Budgetvejledningen om statsfinansielle konsekvenser af EU-sager, idet det bemærkes, at bestemmelserne ikke udelukker senere gebyrfinansiering, i lighed med nuværende Iran-sanktioner. De øvrige spørgsmål ventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed blandt medlemslandene om en drøftelse af Syrien og koalitionens hidtidige resultater. Der forventes enighed om fastholdelse af det internationale pres og bevågenhed.

Det kan samtidig ikke udelukkes, at der opnås enighed om vedtagelse af yderligere stramninger af sanktionsregimet mod Syrien. Der forventes endvidere enighed blandt medlemslandene om en drøftelse af situationen i Libyen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af situationen i Syrien. Danmark støtter fortsat en stærk FN-rolle i bestræbelserne på at finde en politisk løsning på konflikten og bakker op om Lakhdar Brahimis arbejde. Danmark er fortsat en af de store humanitære bidragydere og støtter desuden bestræbelserne på at bistå oppositionen og det syriske folk i planlægningen af den transitionsperiode, der vil følge, når Assad-regimet falder. Danmark arbejder for, at skyldige i grove menneskerettighedsovertrædelser stilles til ansvar. Endelig bakker regeringen op om en styrkelse af EU's sanktioner, så længe volden og repressionen fortsætter. Fra dansk side anerkendes koalitionen som legitime repræsentanter for det syriske folks aspirationer. Regeringen støtter endelig en drøftelse af situationen i Libyen, herunder EU's fortsatte fokus på at sikre stabilitet i regionen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sydlig naboer har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. november 2012.

3. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling, herunder den af præsident Abbas bebudede afstemning i FN's Generalforsamling om en ændret status for Palæstina, EU's rolle i fredsprocessen samt udviklingen i de palæstinensiske områder, herunder den seneste optrapning mellem Israel og Gaza.

2. Baggrund

Forhandlingssituationen er fastlåst mellem den israelske regering og det palæstinensiske selvstyre, der ikke har ført direkte forhandlinger siden efteråret 2010. På den baggrund fortsætter de israelske bosættelsesaktiviteter, der i stigende grad vanskeliggør muligheden for en sammenhængende og levedygtig palæstinensisk stat og dermed en to-statsløsning. Samtidig har den seneste optrapning af konflikten mellem Israel og Gaza understreget behovet for at få genoptaget forhandlingerne om en to-statsløsning.

Danmark og EU arbejder for at få genoptaget fredsforhandlingerne inden for rammerne af Kvartettens erklæring af 23. november 2011. I den forbindelse fokuserer EU, i erkendelse af den fastlåste situation i fredsprocessen, på at operationalisere de politiske budskaber fra EU-rådskonklusioner. EU's udenrigsministre har med formuleringerne i rådskonklusionerne den 14. maj 2012 sendt et klart signal om, hvor vigtigt det er med et stærkere perspektiv for to-statsløsningen. Her står de israelske bosættelsesaktiviteter centralt. Det er EU's mål at arbejde for at vende udviklingen, både politisk og på jorden, så udsigterne til en forhandlet to-statsløsning forbliver på bordet. Konklusionerne er udtryk for en opstramning af EU's politiske holdning.

Præsident Abbas har bebudet, at man fra palæstinensisk side ønsker Palæstinas status i FN's Generalforsamling opgraderet fra at være en "ikke-medlem observatør enhed" til at blive en "ikke-medlem observatør stat". Der er fra palæstinensisk side fremlagt et forslag til resolution, som forventes sat til afstemning snarest.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling i regionen, herunder hvorledes EU sammen med USA bedst kan støtte fredsprocessen. Der forventes ligeledes en drøftelse på baggrund af den forventede afstemning om Palæstinas status i FN's Generalforsamling.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om behovet for en fortsat aktiv og bredspektret EU-indsats i samarbejde med internationale og regionale aktører med det hovedsigte at støtte fredsforhandlinger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fuldt ud en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante internationale partnere, herunder i særdeleshed USA. Målet med EU's bestræbelser er, i samarbejde med det internationale samfund, at understøtte mulighederne for en snarlig genoptagelse af fredsforhandlingerne, herunder i lyset af den bebudede afstemning om Palæstinas status i FN's Generalforsamling. Grundstammen herfor - en to-stats løsning og en omfattende regional fred - har ikke ændret sig. Fra dansk side støtter man det palæstinensiske selvstyres arbejde med stats- og institutionsopbygning. Fra dansk side tager man afstand fra de israelske bosættelsesbeslutninger og ser gerne en samlet EU-opfølgning på rådskonklusionerne af 14. maj 2012, herunder for så vidt angår situationen i område C.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. november 2012.

4. EU-Rusland

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte EU's relationer med Rusland, herunder forberedelse af det næste halvårige topmøde med Rusland, der finder sted den 21. december 2012 i Bruxelles.

2. Baggrund

Rusland er en vigtig strategisk partner for EU. Der afholdes to årlige topmøder med Rusland, hvilket ikke er tilfældet i forhold til noget andet 3. land. Rusland er et vigtigt marked for EU. Rusland er EU's 3. største samhandelspartner, mens EU er Ruslands største samhandelspartner. EU importerer fortsat store mængder gas, olie og andre råvarer fra Rusland. Rusland er endvidere en betydelig international aktør. Samarbejde med Rusland om håndtering af væsentlige internationale konflikter, herunder Irans atomprogram og Mellemøst-fredsprocessen, er af stor betydning. Det samme gælder håndteringen af grænseoverskridende udfordringer såsom global opvarmning og international terrorisme.

En række love, der indskrænker råderummet for politisk opposition og civilsamfundet, er blevet vedtaget de seneste måneder. EU har udtrykt bekymring og kritik om udviklingen, hvad angår Ruslands respekt for retsstatsprincipper og civilsamfundets rolle som en drivkraft bag politisk modernisering. EU følger anvendelsen af de nye lovtiltag tæt.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes en drøftelse af prioriteter og tilgange for samarbejdet med Rusland, herunder forberedelserne af EU-Rusland topmødet den 21. december 2012 i Bruxelles.

På det økonomiske område ventes Ruslands implementering af dets WTO-forpligtelser at være et væsentligt emne på EU-Rusland topmødet d. 21. december. På det politiske område forventes EU på ny at rejse spørgsmål vedrørende Ruslands respekt for dets forpligtelser under Europarådet, OSCE og FN vedrørende retsstatsprincipper og demokratiske standarder. Ruslands ønske om at opnå visumfrihed i forhold til EU vil givetvis også blive drøftet. Status og perspektiver for forhandlingerne om en ny EU-Ruslands samarbejdsaftale vil også være et væsentligt emne. Desuden forventes status i arbejdet med EU-Rusland moderniseringspartnerskabet at blive drøftet. På det udenrigspolitiske område ventes bl.a. en drøftelse af Syrien, Irans atomprogram og den mellemøstlige fredsproces.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinan-
serne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt at være enighed om, at det er i EU's interesse at videreudvikle samarbejdet
med Rusland inden for den brede vifte af områder af fælles interesse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en videreudvikling af samarbejdet mellem EU og Rusland inden for den brede
vifte af områder af fælles interesse. Regeringen støtter derfor indgåelse af en ny EU-Rusland
samarbejdsaftale. Danmark lægger blandt andet vægt på, at EU's prioriteter vedrørende respekt
for menneskerettigheder indgår i den nye aftale, som i den nuværende EU-Rusland samarbejds-
aftale (PCA). Fra dansk side lægges der endvidere vægt på, at EU står fast på centrale europæiske
interesser i forhold til Rusland. Danmark støtter EU's bestræbelser på at forbedre markedsad-
gangen til og rammevilkårene på det russiske marked på grundlag af blandt andet Ruslands
WTO-medlemskab. Danmark kan endvidere støtte, at EU's visumdialog med Rusland fortsættes,
og at eventuel yderligere liberalisering sker på baggrund af opfyldelse af relevante kriterier.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. maj 2012.

5. USA

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

USA er på dagsordenen i lyset af præsident Obamas genvalg

2. Baggrund

Efter genvalget af præsident Obama er der endnu ingen indikationer fra den amerikanske administration vedrørende udenrigspolitiske justeringer under Obamas anden embedsperiode. Der er fra europæisk side klare forhåbninger om, at det politiske fokus hurtigt kan vendes mod de store udfordringer, som USA står overfor.

Punktet var sat på dagsordenen for udenrigsrådet den 19. november 2012, men blev udskudt til dette rådsmøde.

3. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af EU-USA relationer i lyset af præsident Obamas genvalg.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning til at fortsætte det tætte samarbejde mellem EU og USA under den genvalgte præsident Obama.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter et fortsat tæt samarbejde mellem EU og USA under den genvalgte præsident Obama, herunder i forhold til Afghanistan, forebyggelse af terrorisme, bæredygtig vækst og grøn omstilling, øget frihandel samt udviklingen i Arktis.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. november 2012.

6. Iran

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af Irans atomprogram på baggrund af en redegørelse fra udenrigsrepræsentanten om status for EU3+3 forhandlingerne, der sigter mod at nå frem til en forhandlet løsning med Iran om afklaring af atomprogrammet.

2. Baggrund

Iran er på dagsordenen i lyset af de manglende diplomatiske fremskridt dels i EU3+3 forhandlingerne og i IAEA.

Det tredje forhandlingsmøde mellem EU3+3 (UK, Frankrig, Tyskland, USA, Rusland, Kina) og Iran fandt sted i Moskva den 18. og 19. juni 2012. Efterfølgende møder med Iran medførte ikke egentlige resultater.

Som følge af de manglende fremskridt i forhandlingssporet vedtog Udenrigsrådet d. 15. oktober 2012 en styrket sanktionspakke mod regimet, bestående af sanktioner inden for handelsområdet (eksport- og importforbud), energiområdet, det finansielle område samt transportområdet.

Udenrigsrepræsentanten er på vegne af EU3+3 i fortsat kontakt med Iran for at fortsætte forhandlingsprocessen. Gennem de sidste måneder, har der været en række møder på embedsmandsniveau mellem EU3+3 landene om, hvordan man ser de fremtidige forhandlinger med Iran.

Den 16. november 2012 offentliggjorde IAEA en ny rapport om udmøntningen af resolutionerne fra november 2011 og september 2012, navnlig i forhold til de mulige militære dimensioner af det iranske atomprogram.

Rapporten konstaterer, at Iran ikke, som krævet af FN's Sikkerhedsråd, har suspenderet sine berigelsesaktiviteter. Rapporten konstaterer klart, at IAEA trods intensive forsøg på at få løst de udestående spørgsmål på dette område, ikke har opnået konkrete resultater eller nogen fremskridt hen imod sådanne. Det oplyses dog, at IAEA og Iran nu vil holde endnu et møde med henblik på at drøfte modaliteterne for en afklaring. Dette møde vil finde sted i Teheran den 13. december.

3. Formål og indhold

Der ventes en drøftelse af Irans atomprogram på baggrund af en redegørelse fra udenrigsrepræsentanten om status for EU3+3 forhandlingerne, der sigter mod at nå frem til en forhandlet løsning med Iran om afklaring af atomprogrammet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have yderligere lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

De nuværende sanktioner har statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med myndighedernes administration af notifikations- og autorisationsregimer og forbud for såvel produkter samt finansielle overførsler. Sanktionsforordningen implementeres og håndhæves efter den gældende ressortfordeling mellem de danske myndigheder. Omfanget af eventuelle ekstra administrationsudgifter vil afhænge af sanktionernes indvirkning på samhandlen med Iran. Der henvises til gældende bestemmelser i Budgetvejledningen om statsfinansielle konsekvenser af EU-sager. Regering vil i lighed med vedtagelse af tidligere sanktioner søge at gebyrfinansiere dele af de eventuelle ekstra administrationsudgifter.

Sanktioner vil i relation til erhvervslivet have økonomiske konsekvenser i forhold til virksomheder inden for de berørte sektorer. De ventede tiltag mod den iranske finansielle sektor må endvidere vurderes at have konsekvenser for gennemførelsen af lovlig samhandel med Iran.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være generel enighed om udenrigsrepræsentantens og EU3+3's tosporsstrategi.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om det øgede pres på Iran, idet der samtidig holdes fast i viljen til at forhandle – den såkaldte to-sporstilgang. I lyset af de manglende diplomatiske fremskridt tilslutter regeringen sig behovet for at lægge øget pres på Iran, som er nødvendigt for at to-sporstilgang på atomspørgsmålet kan bevares, og for at der kan findes en forhandlet løsning.

Derfor finder regeringen, at Danmark skal ligge i front på spørgsmålet om vedtagelse af effektive sanktioner.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sanktionsregimet over for Iran i anledning af atomsagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg den 18. januar 2012 forud for Rådets afgørelse 2012/35/FUSP af 23. januar 2012 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran.

Styrkelse af sanktionsregimet og udviklingen i Iran-atomprogrammet har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. oktober 2012 til orientering.

7. Topmøderne mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande samt mellem EU og Brasilien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes på rådsmødet en drøftelse af forberedelserne af dels det kommende topmøde 26. – 27. januar 2013 mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande (CELAC), dels det kommende topmøde mellem EU og Brasilien i januar 2013.

2. Baggrund

Det syvende topmøde siden 1999 mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande vil blive afholdt den 26. – 27. januar 2013 i Santiago de Chile. Topmøderne er et vigtigt led i den politiske dialog mellem EU og den latinamerikanske region. De medvirker til at styrke båndene mellem de to regioner og skaber rammer for drøftelser af emner af fælle interesse. Det seneste topmøde blev afholdt i maj 2010 i Madrid. Det kommende topmøde vil være det første, hvor de latinamerikanske og caribiske lande er samlet i den nye regionale organisation CELAC. Topmødet vil fokusere på emner i relation til investeringer, herunder bæredygtig udvikling, bæredygtig økonomisk vækst samt virksomheders sociale ansvar. Der er udarbejdet en handlingsplan for samarbejdet mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande, som vil blive opdateret og forventes at blive uddybet med tiltag i forhold til ligestilling og sikkerhed.

Det sjette topmøde mellem EU og Brasilien forventes afholdt i januar 2013 i Brasilien – datoen er endnu ikke fastsat. Rækken af topmøder er et vigtigt element i det strategiske partnerskab mellem EU og Brasilien, der blev etableret i 2008. En endelig dagsorden for det kommende topmøde foreligger ikke, men det forventes, at parterne vil drøfte emner som klima, den internationale økonomiske og finansielle krise, international fred og sikkerhed, menneskerettigheder og de igangværende forhandlinger om en associeringsaftale mellem EU og Mercosur (Argentina, Brasilien, Uruguay og Venezuela – Paraguay er p.t. suspenderet fra Mercosur efter at præsident Lugo blev afsat fra sin post i juni 2012).

3. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte forberedelsen af de kommende topmøder mellem EU og Latinamerika/Caribien, samt EU og Brasilien.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred opbakning blandt EU-landene bag afholdelsen af topmøderne som et led i at bekræfte og styrke forholdet mellem EU og Latinamerika/Caribien samt EU og Brasilien.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter bestræbelserne for at sikre, at topmøderne medvirker til at bekræfte og styrke det positive forhold mellem EU og Latinamerika/Caribien samt EU og Brasilien, og fremme samarbejdet mellem de to regioner.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

8. Ukraine

KOM-dokument forefindes ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner om Ukraine som opfølgning på rådets drøftelse i november. I den forbindelse vil der eventuelt være en kort drøftelse af udkast til rådskonklusioner.

2. Baggrund

Den ukrainske regering har under præsident Janukovitj fortsat understreget ønsket om en tilnærmelse til EU. Landet har i de senere år reformeret lovgivningen på visse områder, bl.a. en ny lov om civilsamfundsorganisationer, en ny retsplejelov og en lov om adgang til offentlig information. Udviklingen er dog ikke entydig, hvilket en række politisk motiverede retssager mod medlemmer af oppositionen vidner om.

I slutningen af 2011 blev en associeringsaftale og en dyb og omfattende frihandelsaftale færdigforhandlet med EU. EU har imidlertid meddelt, at man først vil tage stilling til en eventuel underskrivelse og ratifikation af aftalekomplekset efter valget.

Parlamentsvalget i Ukraine den 28. oktober er af internationale valgobservatører vurderet til ikke at leve fuldt op til den standard, som Ukraine har sat ved tidligere valg (bl.a. i 2010). Selve stemmeafgivningen er forløbet i god ro og orden, og vælgerne har haft et reelt valg mellem kandidater, men der har været uregelmæssigheder omkring forberedelserne af valget og stemmeoptællingen. To førende medlemmer af oppositionen tidligere premierminister Timosjenko og tidligere indenrigsminister Lutsenko er blevet afskåret muligheden for at stille op til valget, da de sidder i fængsel. Valgdeltagelsen var forholdsvis høj på 58 procent. Efter krav fra oppositionen vil der blive gennemført omvalg i fem enkeltmandskredse. Valget har resulteret i, at Præsident Janukovitj' Regionernes Parti har fået 185 ud af 445 pladser i det nye parlament, efterfulgt af tidligere premierminister Timosjenkos oppositionskoalition med 103 pladser. Intet parti har opnået absolut flertal.

Under drøftelsen om Ukraine på rådsmødet i november var der enighed om nødvendigheden af et fortsat engagement med Ukraine. Samtidig blev det understreget, at en underskrivelse af den færdigforhandlede associeringsaftale og frihandelsaftale under de givne omstændigheder ikke var aktuel, idet der fortsat var et behov for reformer og fremskridt inden for 1) efterlevelse af retstatsprincipper, herunder adressering af selektiv retshåndhævelse 2) demokrati- og menneskerettighedssituationen, herunder afvikling af frie og retfærdige valg; og 3) videreførelse af Ukraines reformdagsorden. Der var enighed om at søge at engagere Ukraine på baggrund af konkrete milepæle, som søges opstillet i rådskonklusioner på rådsmødet i december.

3. Formål og indhold

En eventuel kort drøftelse forventes at omhandle udkast til rådskonklusioner, hvor der opstilles en række konkrete milepæle for Ukraine i forbindelse med landets tilnærmelse til EU.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel enighed om, at situationen med de politisk motiverede retssager er bekymrende, og at parlamentsvalget ikke levede fuldt op til de standarder, som Ukraine har sat ved tidligere valg. Der er tillige opbakning til, at man fra EU's side skal presse på for at Ukraine gennemfører de nødvendige reformer.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støtter man fortsat en tilnærmelse mellem EU og et demokratisk, reformorienteret Ukraine. Danmark deler EU's bekymring over de politisk motiverede retssager mod en række medlemmer af oppositionen i Ukraine, der bl.a. har betydet at tidligere premierminister Timosjenko og tidligere indenrigsminister Lutsenko er blevet frataget muligheden for at opstille til valget, da de sidder i fængsel. Fra dansk side ses afholdelsen af parlamentsvalget som skuffende, idet valget ikke levede op til de standarder, Ukraine har sat ved tidligere valg, særligt hvad angår forberedelserne til valget og stemmeoptællingen. På den baggrund er Danmark skeptisk over for at gå videre med en underskrivelse af associerings- og frihandelsaftalen på nuværende tidspunkt. Fra dansk side er man dog villig til at se på, hvordan man gennem støtte til reformbestrebelse kan bringe Ukraine tættere på en underskrivelse af aftalekomplekset.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. november 2012.